

QVÆSTIO MEDICA:

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS X. DECEMBRIS,

M. IOANNE CHARTIER Conf. Med. Regis, Schol. Lect. ord. Doctore Medico, moderatore.

Est-ne simpliciter fracturæ & luxationum osium curatio, sola Soubæis?

897

CORPVS humanum, et si ex diuersi generis partibus componatur, quæ vndequeque propriam, earum tamen connexionem, & conspirantem in eundem vsum cognitionem, vnum efficitur: cuius vnionis suæ cupida natura, vnicuique parti elementari ac organica (vt vnionem suam conseruarent) est elargita, quæ membranas partium diuersas efformauit; musculos motus organa: Venas sanguinis conseruatrices; & arterias sanguinis viuifici. Ossa autem solidiora, & duriora lapillorum instar, vt duriores creauit; quibus hæ partes innixæ munere suo rectissime fungerentur. Partium porro omnium diuortium est, quam solutionem, non elementaris pars solum habet inimicam, nec organica: sed vtrique communem Ars Medica, vt reliqua omnia, præcipue expellit, & partes separatas studio naturæ & artis auxilio reparat, componit, adaptat, & coniungit.

CORPVS omne ex tribus vnum est, ipsum enim omne & omnia tribus determinatur, ipsa enim tria omnia sunt, & non tria sunt. Vnde de his tria vnum est, quod verò vnum est, perpetuò est idem; & quidquid semper idem est illud æternum, vt ea lege vnionem suam summopere diligens natura, vt vna, immortalitatem sibi compararet; vt ex elementarium & organicarum partium separatione mortem & dissolutionem. Organorum nihil citius vnionem se iungit quam igneus calor (febrem sic nominamus) licet vnicuique parti elementari alia sit inimica suæ vnionis solutio, sic musculorum relaxatio; vlcus: valorum inflammatio, & corrosio. Fractura autem est perpetui & vnus ossis abruptio soluta carne vel illæsa (necredas tamen ossa pedis & manus illæsa carne posse perfringi) & luxatio vnitam compositionem quam ossa cum ossibus per articulos possident soluit ac separat. Sed Soubæis (quæ dicitur) tanquam mediis ad finem naturæ vitæ) pars Chirurgiæ princeps his ossium affectibus per Soubæis & A. R. S. H. M. D. C. XXXVII. ratione duce medetur intendendo, conformando, alligando & continendo; callo denique firmando; quod opus non artis, sed naturæ proprium est ac peculiare.

IN omni fracturarum genere vbi intenderis natura summopere redditur, ea tamen ratione vt in humero vni quatuordecim, aliquando methodicam vt in scapula, vel organicam admittas. In pede ossa non intenduntur, sed distenduntur, & distenduntur, idque semper ratione. In crure valentius intendendum & interdum & distenduntur. Femur autem plus iusto intentum non læditur. In humero ossa vbi sunt, quam nisi præcedat intentio, vana conformatio quæ durioribus partibus elargitur; caue itaque extensum, flexum, pronum vel supinum brachium figurare; sed in humero habitu positum; erus contra extensum compone. Deligatio sine intentione & compositione noxia, hæc fasciis perficitur & laqueis, pannis, ferulis. Falcitatio inflammationem arcet, partem continet affectam non comprimendo nec laxando. In simplicioribus fracturis duabus fasciis vti, ad vniuersum est satis, quarum prima ter qua fractura, non vbi vbi volui debet, & ad superiores partes adduci altera contrario ordine, distinctioribus interuallis vergit ad superiorem partem. Pannipost vnde vnde, iisque leniores, cerato inuncti secundum partis longitudinem extenduntur. Præterea vnde vnde, vtrique membrum peruersum à contrario habitu ad naturalem restituunt; bini inter se aduersi, & circularibus pannis permixti, qui vnde vnde, cæteris eiusdem membri partibus reddunt æqualia. Ferulis ante septimum vti imperiti est. Nullum autem membrum mitella continetur nisi vnde vnde, ea ratione vt sola fractura suspensis aliis partibus non continetur, neque partes fulciantur medio suspensio, & si altera pars cum fractura contineatur altera parte suspensa, pessime totum se habet: aliter autem simplicium fracturarum curationem aggregi sit nefas.

APROPRIA ratio nequaquam dispar, intentio enim vnicuique parti figuram magnitudinem, & colorem tribuit. Figura organorum, quælibet hyperbolica pessima, melior quæ durioribus optima verò quæ & durioribus; idcirco quæ & durioribus humeri articulus, vel brachio retrò ad dorsum dato secundum naturam minimè restitui potest. Propè autem ad naturam vergit vbi per calcem vel vnde vnde, at super scalam & pistillum vnde vnde, secundum naturam; rectè quidem & vnde vnde, validissime in contrarias partes intendendum & impellendum est membrum; at multò melius per scamnum Hippocratis partium omnes articuli secundum naturam reponuntur. Articulus humeri nunquam in superiorem partem excidit, rarò in priorem, & vnde vnde, in inferiorem & posteriorem. Femur verò prorumpit in inferiorem, anteriorem, posteriorem & posteriorem. Magnitudo partis figuram sequitur vt magnitudinem color. Impelluntur ossa rectè lineæ per contrarium iter è regione sui caui, & operâ musculorum per se reponuntur. In deligatione nulla venarum & arteriarum ratio est habenda sicut in fracturis; tota enim res musculis committitur cum vinculis partes firmantibus; inter quæ vnde vnde, vel funda humerum repositum confirmat.

AD quemlibet morbum profligandum triplicium instrumentorum auxilio vitæ Medicina, diætæ, pharmaciæ, & chirurgiæ, quæ mutuas sibi tradunt suppetias; ita vt in fracturarum & luxationum curatione quibusdam quatuor diætæ, aliis vnde vnde, cæteris vnde vnde, victustatio conueniat; sic & topicorum admotio partibus luxatis aut fractis auxiliatur; ita costarum fracturæ (qui affectus licet asperior appareat, leuissimus quidem est) idonea est victus ratio quævis, ita vt deterior sit inedia quam cibus. At vbi costarum est attrita caro exquisita vti oportet; vtrique tamen affectui topicorum admotio (quæ in cerato, limmento, vnguento, cataplasmate, aut emplastro &c. consistit) adiuvat summopere; artamen cum in omni fracturarum, aut luxationum genere, nec topicum, nec diætæ, partes corporis separatas coniungat, sed solius manus auxilio partes componantur, alligentur, firmantur denique callo studio naturæ; Oratio hæc iusta fertur.

Est ergo simpliciter fracturæ & luxationum osium curatio, sola Soubæis.

Proponebat Lutetiæ FLORIMONDVS LANGLOIS Paris. A. R. S. H. M. D. C. XXXVII.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Mathurin Denys.
M. Franciscus le Vignon.
M. Petrus Legier.

M. Ioannes Chartier Praeses, M. R. & Schol. Lect. ord.
M. Ioannes Pierre.
M. Petrus Yon.

M. Gabriel Harduynus de saint Jacques.
M. Michael de la Vigne.
M. Iacobus Perrean.

P.P.
BIBLIOTHECA

294.